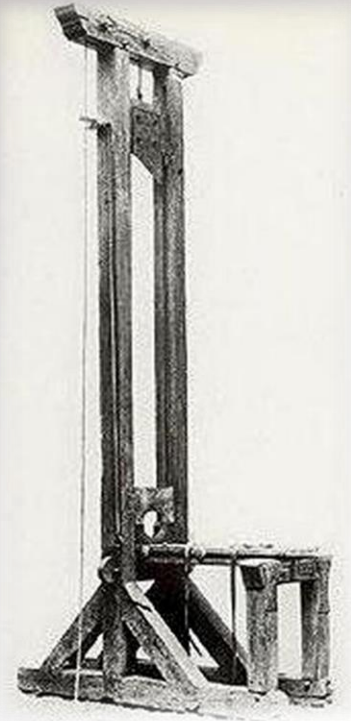
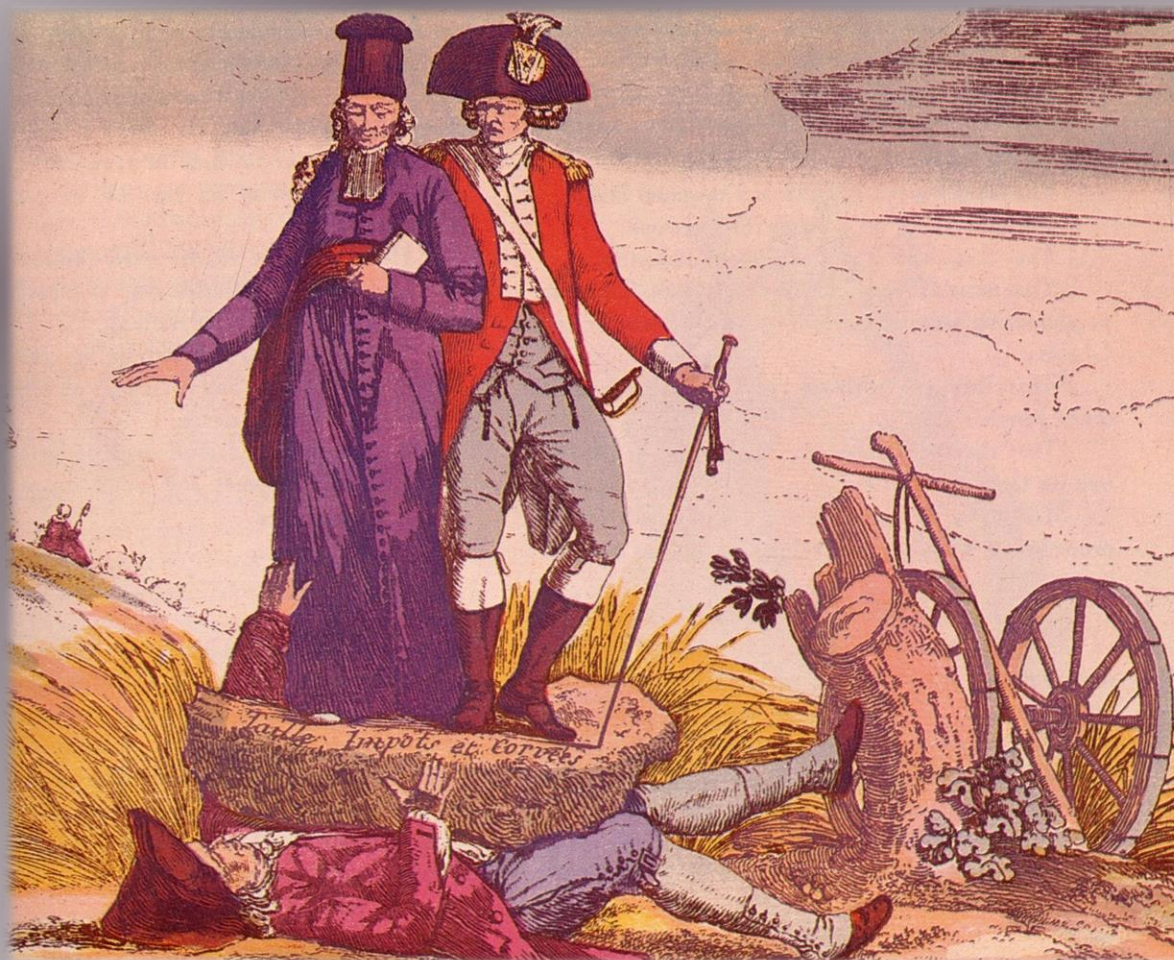

FRANSKA REVOLUTIONEN

Från revolution till skräckvälde

Orsaker till Franska Revolutionen

Adeln och prästerskapet var befriade från skatt och utgjorde således frälset. Tillsammans uppgick de till ca 2% av befolkningen.

Orsaker till Franska Revolutionen

Högadeln hade ensamrätt till alla högre befattningar. Detta upplevdes som djupt orättvist av många inom tredje ståndet (det ofrälse ståndet där en del av den övriga befolkningen var representerad).

Orsaker till Franska Revolutionen

Förlusten i kolonialkriget mot England hade skapat en svår inflation.

Orsaker till Franska Revolutionen

Inflationen drabbade den jordägande adeln svårt, eftersom de arrendeavgifter som fastslagits under medeltiden var oförändrade medan utgifterna för varor ökade.

Orsaker till Franska Revolutionen

Adeln kompenserade sig för inflationen genom att damma av gamla avgifter som fallit i glömska. Det kunde röra sig om avgifter för att använda kvarn, såg, väg och bro.

Orsaker till Franska Revolutionen

Bonden var fri men tyngdes förutom av arrendet av dessa "nygamla" avgifter. I denna utsatta situation drabbades bonden extra svårt av den missväxt som i det dåtida jordbrukssamhället var ett återkommande gissel.

Orsaker till Franska Revolutionen

Livsmedelsbristen och de höga priserna slog också svårt mot lönearbetarna främst i städerna.

Orsaker till Franska Revolutionen

Nya grupper inom tredje ståndet krävde ökat politiskt inflytande. Det var sådana som skaffat sig en stark ekonomisk situation, t ex handelsmän och bankirer och som ville ha motsvarande maktpolitiska ställning.

Orsaker till Franska Revolutionen

Upplysningsfilosofernas tankar om att alla människor var lika eldade åtminstone en del av de läskunniga och framför allt de ledande inom tredje ståndet.

Social struktur

- **Kungen**

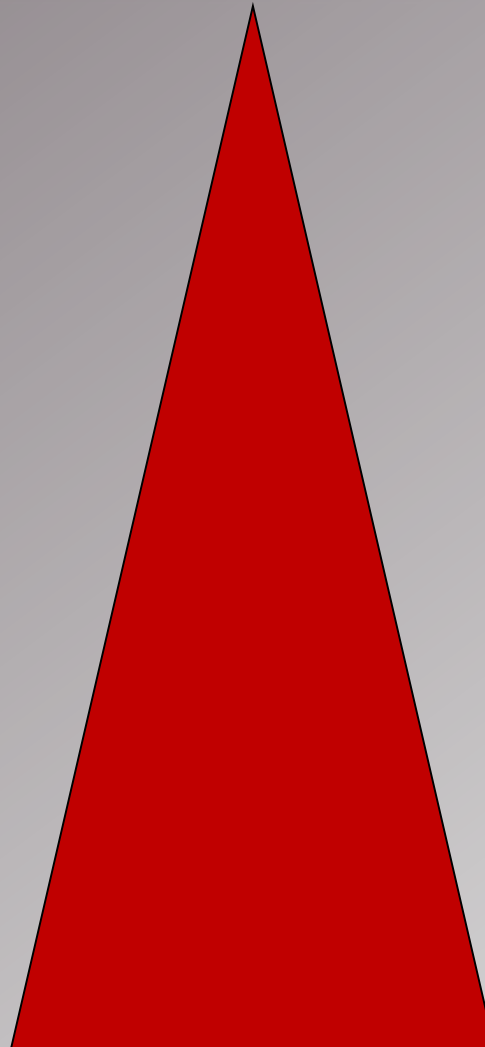
Envælde (kungen bestämde allt)

- **Adeln + präster**

Godsägare och "frälse" (betalade ej skatt)

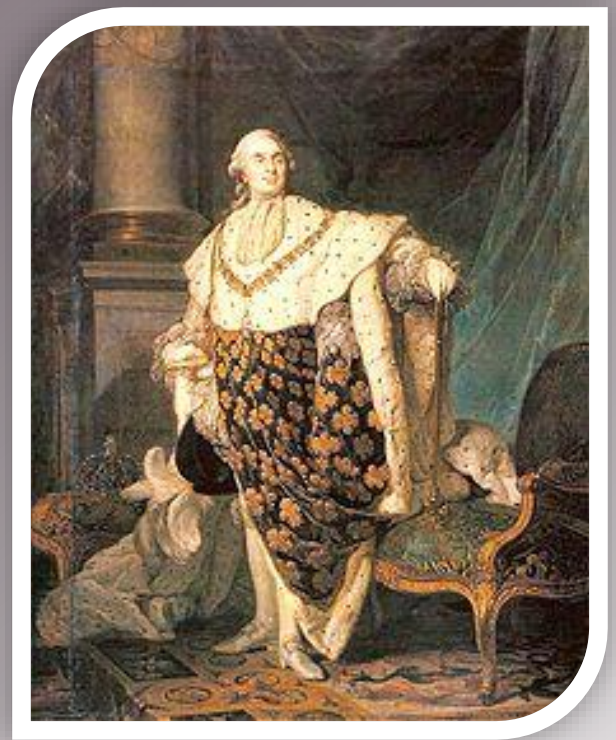
- **Borgare och bönder
(Tredje ståndet)**

Skattepliktiga borgare fick inte tillgång till vissa ämbeten, bönderna var fria, men plågades av avgifter

Kungen

- **Var enväldig**
- **Ärvde en stormakt**
- **Ansågs svag**
- **Var i ekonomisk knipa p.g.a. lån som staten tagit p.g.a. olika krig – bl.a. amerikanska frihetskriget**

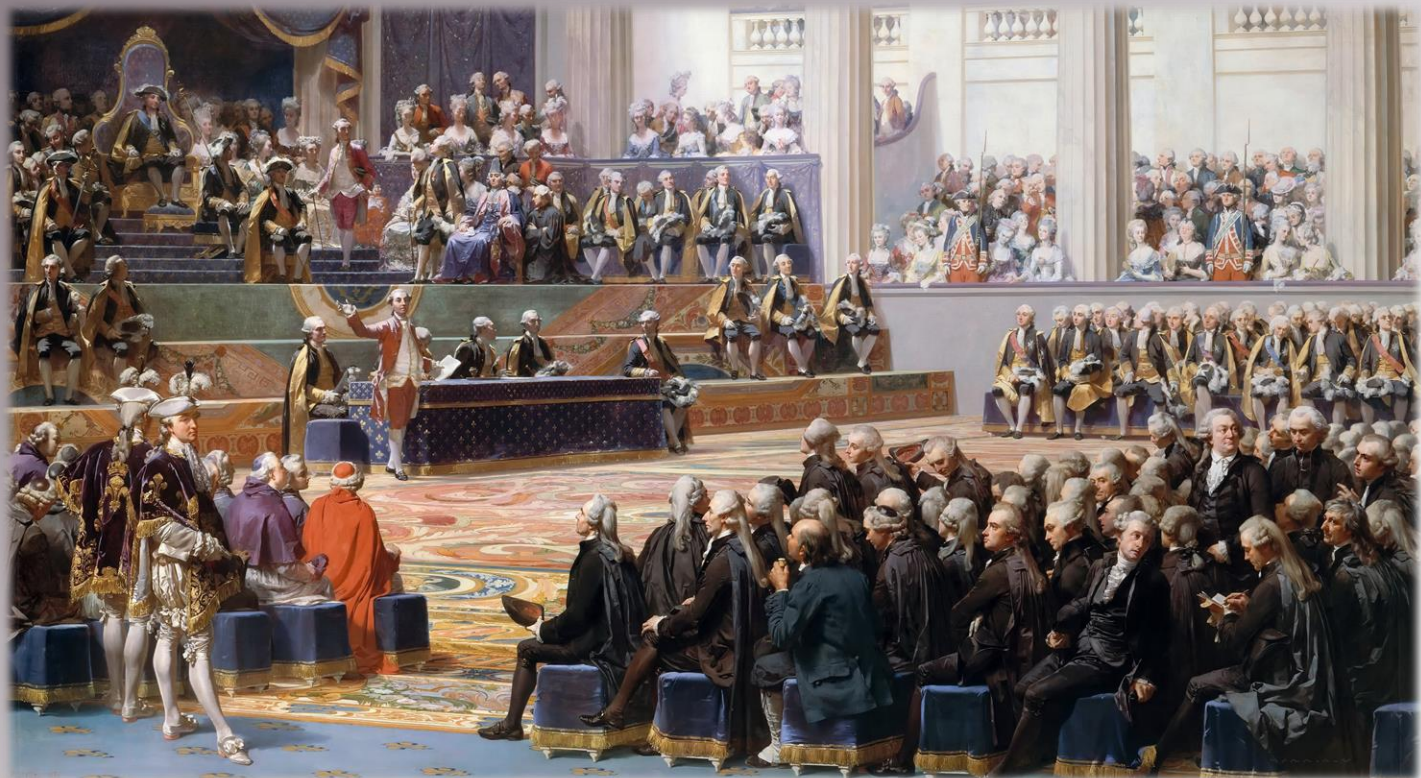

GENERALSTÄNDERNA (RIKSDAGEN)

Bestod av tre stånd

- **Första ståndet - präster**
- **Andra ståndet - adel**
- **Tredje ståndet - borgare och bönder**

**Hade inte
samman-
kallats på
175 år!**

5 maj 1789

Kungen sammankallade generalständerna

- **Anledning: hjälpinsatsen till amerikanska frihetskriget hade gjort den ekonomiska krisen akut.**
- **De frälse stånden (präster och adel) vägrade att betala skatt**

Vad ville kungen?

- **Få fram ett beslut om att även "frälse" stånden (präster + adel) skulle betala skatt.**

Problem - Representation

Präster (300 representanter)

1 RÖST

Adel (300 representanter)

1 RÖST

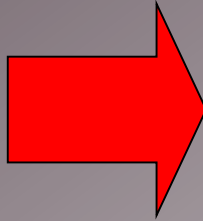
Tredje ståndet (600 representanter)

1 RÖST

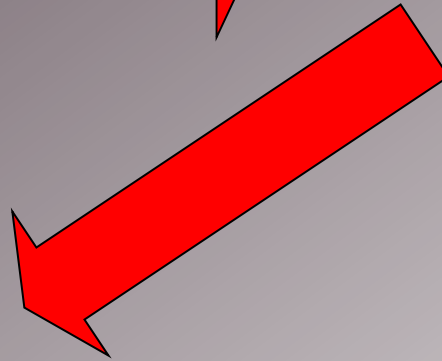

Vad hände?

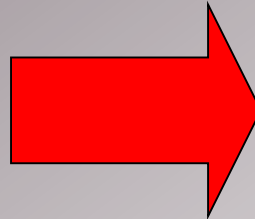
Tredje ståndet ville ha omröstningar per capita och inte ståndsvis.

De frälse stånden vägrade.

Tredje ståndet sa sig företräda hela Frankrike och kallade sig för "*Nationalförsamlingen*".

Kungen låste lokalen som det tredje ståndet samlades i.

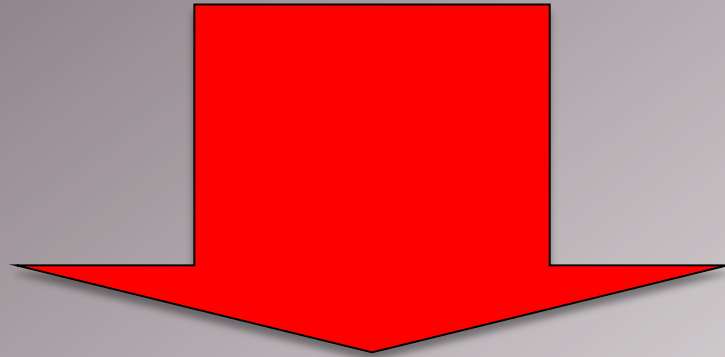
Eden i Bollhuset (20 juni)

**Församlingen svor
att skriva en mer
rättvis författning**

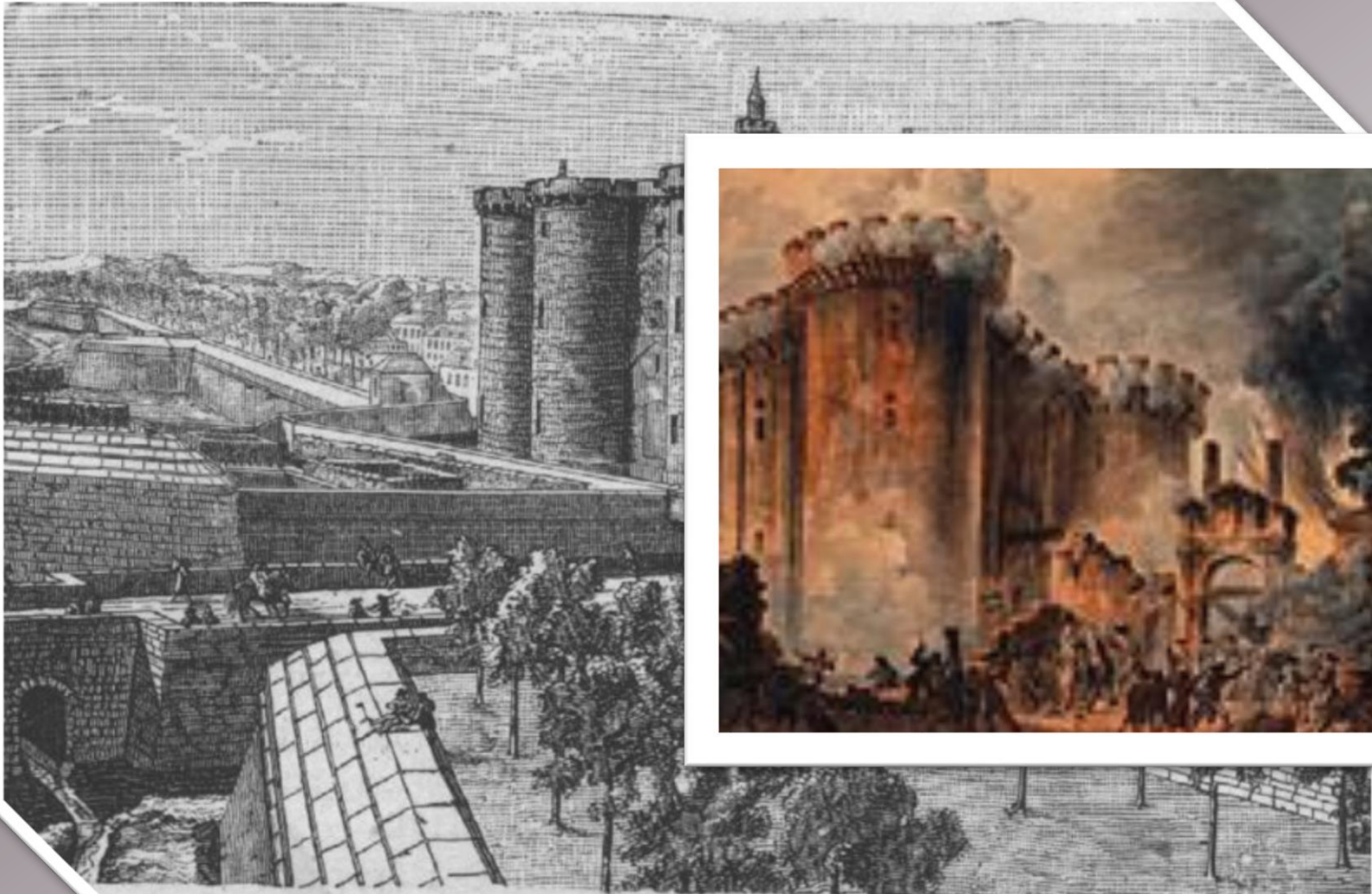
Hur reagerade kungen?

- **Godkände
”Nationalförsamlingen”**
- **Samlade trupper runt Paris
p.g.a. upplopp**

**Folket i Paris kände sig oroliga.
Vad skulle kungen göra...?**

14 JULI 1789 - Bastiljen stormas

229. Die Bastille vor ihrer Zerstörung.

Varför stormades Bastiljen?

- Folket kände sig tvungna att beväpna sig av rädsla för kungens trupper.

- Fästningen användes som fängelse och hade inhyst bl.a. Voltaire.
- Bastiljen symboliserade den gamla regimens förtryck.

Här kan man säga att det både finns orsaker som kan sägas vara reella och symboliska.

Vad hände på landsbygden?

- **Plundringar av slott och herrgårdar.**
- **Bönderna brände arkiv där de feodala skyldigheterna hade nedtecknats.**

Samtidigt i Paris...

- **Nationalförsamlingen diskuterade hur de skulle kunna lugna bönderna.**
- **Den 5 augusti försvann alla adelsprivilegier.**
- **Alla fransmän skulle vara lika inför lagen.**
- **Alla män skulle tituleras medborgare**
(Kungen fick titeln medborgare nummer 1)
- **Alla män skulle ha samma rätt till ämbeten.**
- **Alla skulle beskattas lika.**
- **Bönderna skulle få äganderätt till jorden.**

Deklarationen om de mänskliga rättigheterna skrevs under denna tid...

Deklarationen om människans och medborgarens rättigheter antogs av Frankrikes nationalförsamling 27 augusti 1789 i samband med Franska revolutionen, som den första deklarationen om mänskliga rättigheter antagen av en stat. - Deklarationen avsåg endast rättigheter för män.

Kvinnotåget den 5 oktober

En samling kvinnor hämtar kungafamiljen från Versailles till Tuillierierna i Paris

1791 - Ny författning

- **Kyrkan förstatligades**
- **Kungens makt begränsades**
- **Ministrarna blev ansvariga inför nationalförsamlingen**
- **$\frac{3}{4}$ av alla män fick rösträtt (de med mycket pengar)**
- **Minskade regleringar (skråväsende m.m.)**

Kungen satt kvar vid makten, men hans makt begränsades av lagar. Man brukar kalla detta statsskick för "*konstitutionell monarki*". Detta till skillnad från *absolutism* då kungen härskar utan att vara bunden till lagar.

Deklarationen om kvinnans och medborgarinnans rättigheter (1791)

Deklarationen om kvinnans och medborgarinnans skrevs år 1791 av Marie Gouze under pseudonymen **Olympe de Gouges** som en protest mot den nya franska författningen som hade antagits 1791 utan att ha gett kvinnor politiska rättigheter i Frankrike.

DÉCLARATION DES DROITS DE LA FEMME ET DE LA CITOYENNE,

'A décréter par l'Assemblée nationale dans ses dernières séances ou dans celle de la prochaine législature.

P R É A M B U L E.

Les mères, les filles, les soeurs, représentantes de la nation, demandent d'être constituées en assemblée nationale. Considérant que l'ignorance, l'oubli ou le mépris des droits de la femme, sont les seules causes des malheurs publics et de la corruption des gouvernements, ont résolu d'exposer dans une déclaration solennelle, les droits naturels, inaliénables et sacrés de la femme, afin que cette déclaration, constamment présente à tous les membres du corps social, leur rappelle sans cesse leurs droits et leurs devoirs, afin que les actes du pouvoir des femmes, et ceux du pouvoir des hommes pouvant être à chaque instant comparés avec le but de toute institution politique, en soient plus respectés, afin que les réclamations des citoyennes, fondées désormais sur des principes simples et incontestables, tournent toujours au maintien de la constitution, des bonnes mœurs, et au bonheur de tous.

En conséquence, le sexe supérieur en beauté comme en courage, dans les souffrances maternelles, reconnaît et déclare, en présence

KUNGEN FÖRSÖKTE FLY...

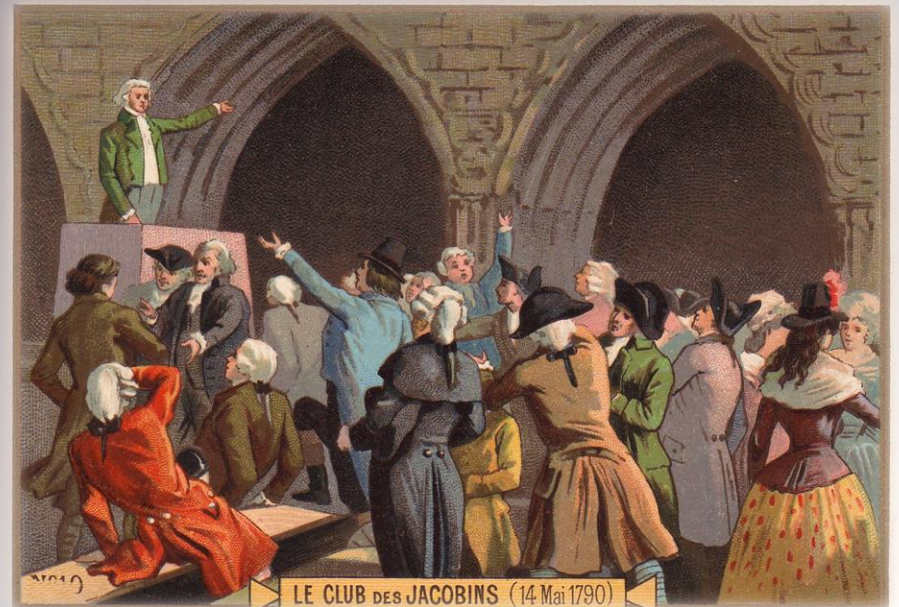
**...men misslyckades
och infångades på
gränsen till Belgien i
Varenes.**

NATIONALFÖRSAMLINGEN

De s.k. **Girondisterna** hade majoritet i församlingen och ville sprida revolutionen.

I församlingen fanns även de s.k. **Jakobinerna**, som ville fördjupa revolutionen.

KRIGET 1792

- **Girondisterna ville ha krig.**
- **Anledning: sprida revolutionens idéer.**

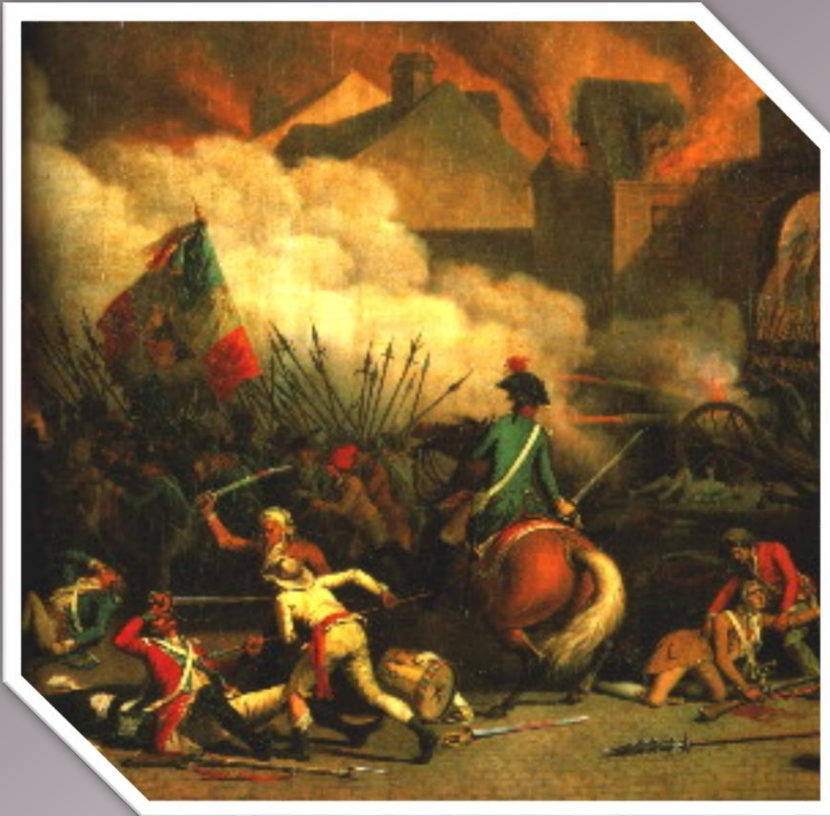
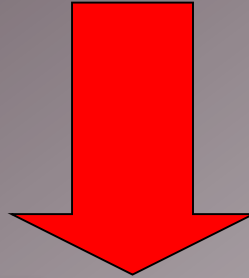
- **Kungen stödde kriget**
- **Anledning: han ville att kriget skulle leda till att Frankrike förlorade.**

De som ville driva revolutionen längre placerade sig till vänster i nationalförsamlingen och de som stödde monarkin till höger. Detta är grunden till vänster och höger i politiken.

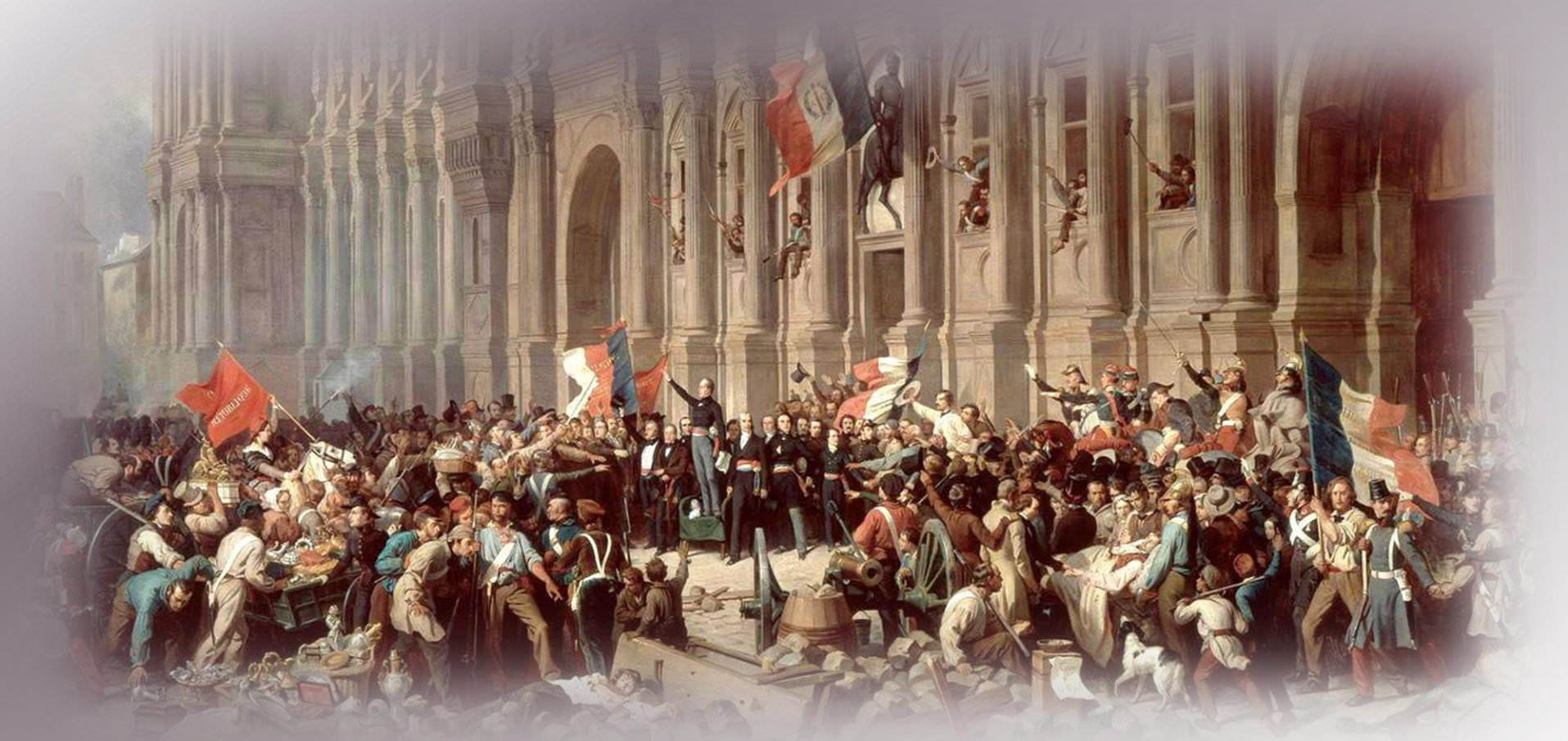
**Kriget gick dåligt för
Frankrike**

**Rykten om att kungen
ville att Frankrike skulle
förlora**

20 000 Parisare stormade Tuillerierna
och tillfångatog kungen.

DEN ANDRA REVOLUTIONEN

- Häktandet av kungen och upproren gjorde att revolutionen blev mer radikal.
- Nya ledare tillkom, som ville verka för republik.
- Sensommaren 1792 kallas därför för den andra revolutionen.

DEN ANDRA REVOLUTIONEN

Styrdes av den s.k. "**Jakobinerklubben**", en medelklassförening. De fick stöd av vanliga arbetare som kallade sig för "**sansculotter**" (= utan knäbyxor) knäbyxor var överklassens mode.

DEN ANDRA REVOLUTIONEN

Kvinnor grep direkt in i den politiska utvecklingen förutom "**kvinnotåget**", d.v.s. arbetande kvinnor i Paris med omnejd, så skapades politiska revolutionära klubbar och litterära salonger som aktivt demonstrerade och skrev förslag till nybildade nationalförsamlingen. Samtliga med stark representantskap av arbets-medelklasskvinnor. Polis och manliga jakobiner förstod eller motarbetade denna sida av revolutionen...

DEN NYA FÖRFATTNINGEN

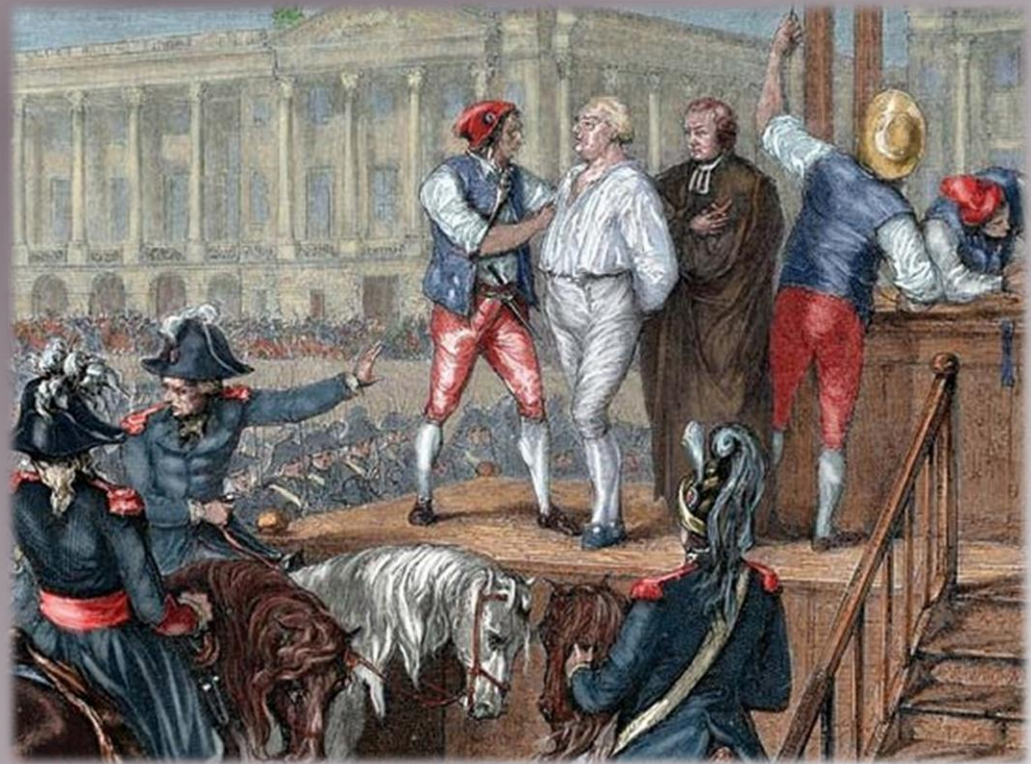
- **Var i teorin mycket modern.**
- **Allmän rösträtt för män.**
- **Gratis skola.**
- **Maxpris på mat.**
- **Böndernas möjligheter att köpa jord ökade.**

I praktiken realiserades inte detta...

De som inte tyckte som jakobinerna kallades för ”*kontrarevolutionärer*” och avrättades.

SKRÄCKVÄLDET

- **Kungen avrättades 1793.**

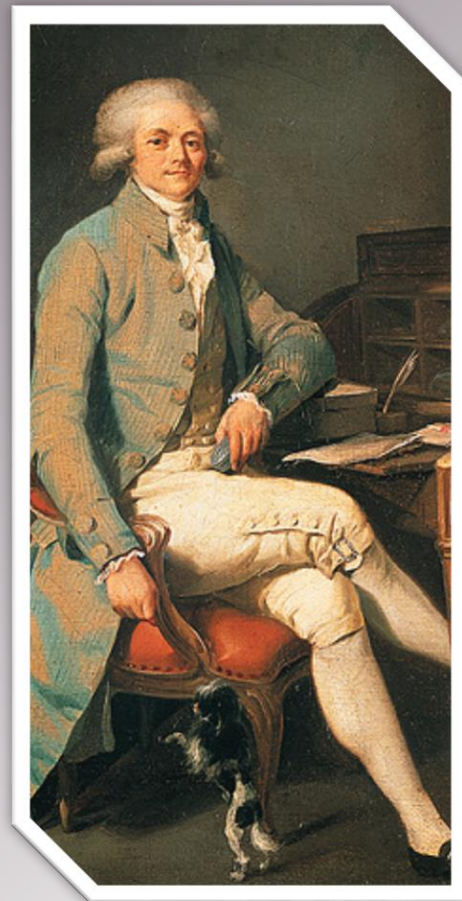
- **Runt 40 000 politiska mord, bl.a. Olympe de Gouges (November 1793)**
- **Morden kulminerade 1794 och då var det främst en kamp mellan olika revolutionärer om makten i Frankrike (Jakobiner mot Girondister).**

NÅGRA PERSONER SOM STYRDE "SKRÄCKVÄLDET"

- **Jean – Paul Marat**

- **Maximilian de Robespierre**

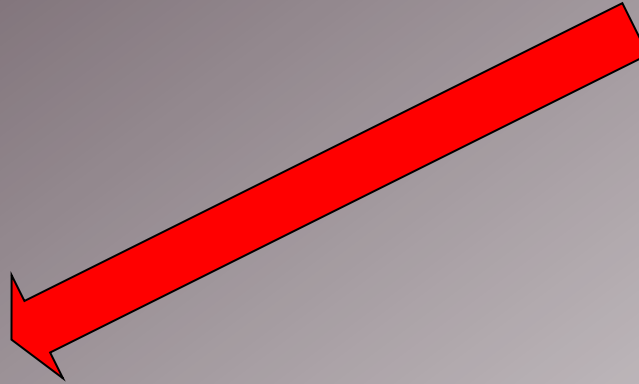
SLUTET PÅ SKRÄCKVÄLDDET

Kriget gick bättre

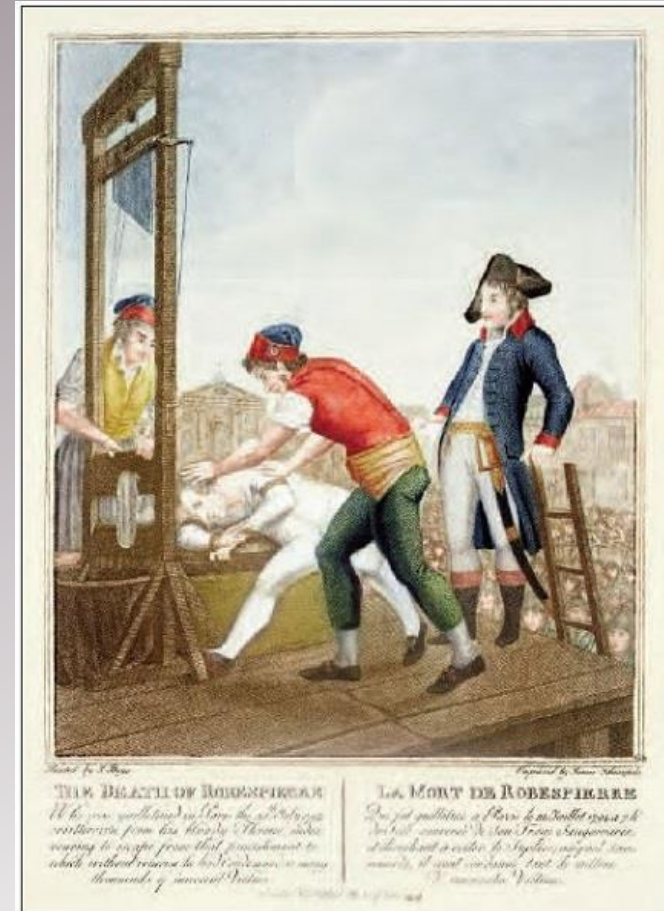
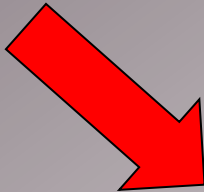

Folket upplevde inte samma hot längre.

Folk vågade kritisera den sittande regeringen.

Robespierre fängslades och giljotinerades utan rättegång.

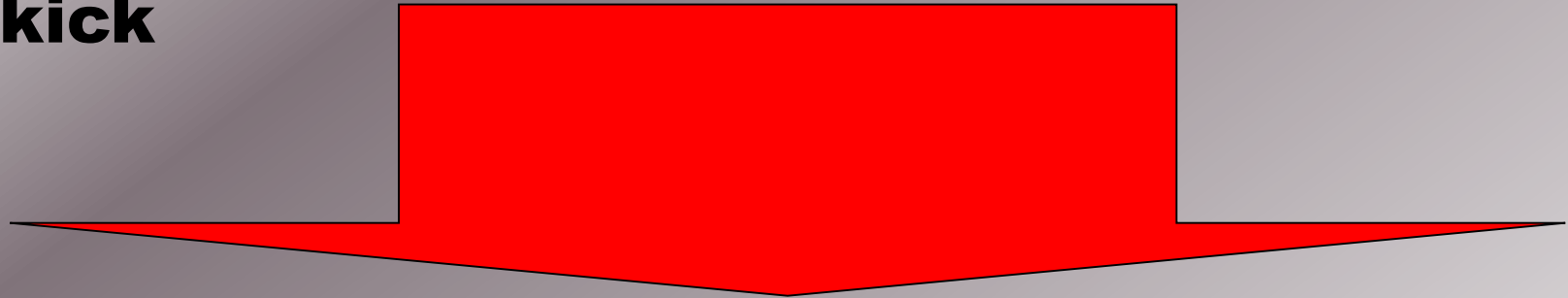
NAPOLEON

- **General i armén**
- **Tog makten och utropar sig till diktator 1799**
- **Napoleontiden var ett ännu större bakslag för den franska kvinnan.**

REVOLUTIONENS BETYDELSE

- **Ett försök att realisera ett modernt styrelse-
skick**

Religionen skiljs från staten (Sekularisering)

Demokrati

Rättsstat

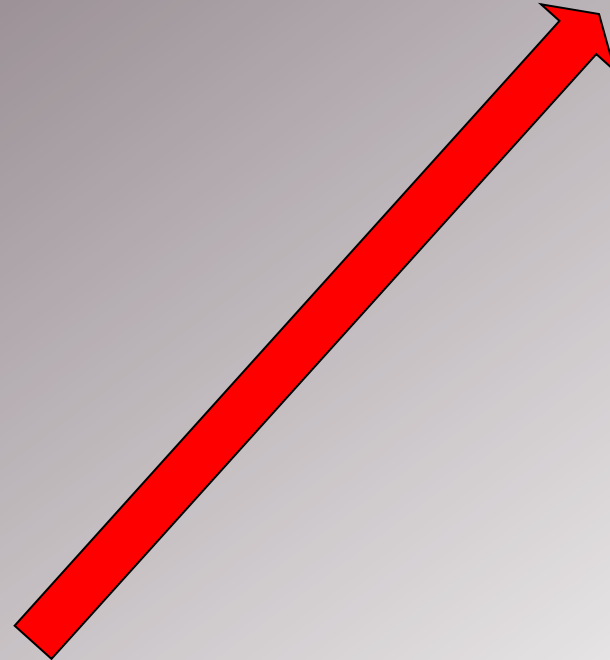
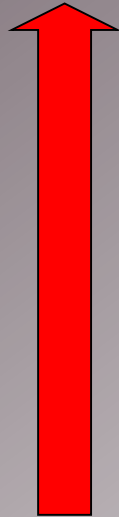
Republik

**Dock bara i teorin än så
länge (i vart fall i Europa).**

REVOLUTIONENS BETYDELSE

- **Värnplikten**
- **Den folkliga nationalismen**

Möjliggjorde nya konflikter och nya typer av krig

Detta har mycket stor betydelse för Europas framtida historia.